

Про «Піжамну бібліотечку»

Цей подарунок від «Піжамної бібліотечки» став можливий завдяки щирій підтримці багатьох людей, вашої місцевої єврейської громади і Фонду Гарольда Грінспуна. «Піжамна бібліотечка» видає дитячі книжки, дотичні різноманітних єврейських традицій та звичаїв, щоб познайомити маленьких читачів із єврейськими цінностями та культурою.

Якщо ви хочете більше дізнатися про програму і способи долучитися до неї, відвідайте сайт www.pjlibrary.ua

Б

ТАММАР СТАЙН • ДОДО МЕЙДЕР

ВЕЛЕТЕНЬ, ПРАЦЯ І МАЙБУТНІЙ ЦАР

ДУХ І ЛІТЕРА

ВЕЛЕТЕНЬ, ПРАЦЯ І

МАЙБУТНІЙ ЦАР

НАПИСАЛА ТАММАР СТАЙН • ПРОІЛЮСТРУВАЛА ДОДО МЕЙДЕР

ДУХ І ЛІТЕРА

ВЕЛЕТЕНЬ, ПРАЩА І МАЙБУТНІЙ ЦАР

**НАПИСАЛА ТАММАР СТАЙН
ПРОІЛЮСТРУВАЛА ДОДО МЕЙДЕР**

ДУХ І ЛІТЕРА

ВІВЦІ

Коли Давид був хлопчиком, він пас і охороняв овець.

Вівці давали його родині вовну, щоб робити одяг. Вівці давали родині молоко, щоб пити й робити сир. Вівці були важливі, тож і пасти їх було важливо. Але так нууудно!

Настільки нудно, що Давид навіть пробував розповідати вівцям жарти. Але вони не сміялися. В овець немає почуття гумору.

Він пробував грати з вівцями в прості ігри. Але вони не хотіли вчити правила. Вівці бувають дуже впертими.

Щоб хоч якось згаяти дні, Давид почав грати на маленькій арфі. Спершу в нього не дуже виходило. Але він мав безліч часу, щоб навчитися грати краще.

А ще у Давида був гарний голос. Настільки гарний, що, коли він співав, вівці припиняли жувати, щоб насолодитися співом. Вівцям подобається добра музика.

Спочатку Давид грав пісні, яких співала йому матуся. Потім — пісні, які чув у містечку. А згодом він почав грати музику, якої доти ніхто не чув. Він співав пісень, яких придумав самий, — то були пісні для Бога.

ЛЕВ

Одного разу сталося дещо жахливе.

Давид сидів під своїм улюбленим деревом і наспівував нову пісню.

Зазвичай, коли він співав, вівці поводитися спокійно. Але цього дня просто на найгарнішому місці вівці замекали. Їх щось налякало.

Щось підкрадалося до овець — ближче, ближче, ще ближче... Це був лев!

— Забирайся геть! — закричав Давид. Інколи левів відлякували гучні звуки.

Але не цього разу.

— Киш, киш! — Давид замахав руками. Туди-сюди, туди-сюди. Інколи левів відлякували різкі рухи.

Але не цього разу.

Давид підняв камінь. Жбурнув ним у лева.

І промазав.

Лев схопив найменшу овечку. Не встиг Давид і оком змигнути, як лев вже дав драпака із вівцею у пащі.

Бідолашна овечка! Бідолашний Давид! Батьки неабияк засмуться, коли дізнаються, що він втратив вівцю.

ПРАЩА

Увечері Давид розповів батькам про те, що сталося.

— Лев неодмінно повернеться, — попередила мати. — Ми не можемо собі дозволити втрачати овець. Ти мусиш щось зробити з цим левом.

— Але цей лев не боїться гучних звуків, — сказав Давид. — Цей лев не боїться різких рухів. А коли я жбурнув у нього камінням, то промахнувся.

— Ось, тримай, — батько простягнув сину тоненький шкіряний мотузок з широкою кишенькою посередині. — Це праща. З нею каміння летітиме швидше й даліше. Щойно побачиш лева знову, не зволікай — відразу ж берися за пращу. Якщо влучиш, лев утече.

Давид опанував пращу не одразу. Довелося практикуватися — довго, багато. Інколи камінь плюхався йому під ноги. Інколи — летів кудись угору.

Інколи камінь зигзагом летів праворуч, інколи камінь зигзагом летів ліворуч.

Інколи камінь зі свистом летів на овець. Інколи Давид чув його свист у себе за спиною.

Давид увесь час мусив пильнувати, щоби не поцілити у вівцю. Та що там, Давид увесь час мусив пильнувати, щоб не поцілити в самого себе.

Перш ніж Давид навчився добре стріляти з пращі, він витратив силу-силенну часу. На щастя, цього часу в нього було хоч греблю гати.

ЛЕВ ПОВЕРТАЄТЬСЯ

Давид стріляв із праці щодня. І врешті, після багатьох місяців тренувань, камінь летів саме туди, куди Давид цілився. Він вже міг влучити навіть в одненький листочок на дереві.

Якось Давид відпочивав під деревом, співаючи пісню, яку його вівці любили найбільше. В цій пісні він дякував Богу за те, що Той створив траву і тінь.

Раптом одна вівця замекала. Потім друга. За нею третя. І всі вівці неспокійно заметушилися.

Лев повернувся.

Давид схопився на ноги. Вклав камінь у пращу й почав її розкручувати.

І камінь полетів. Пронісся, немов маленька комета. І приземлився біля левової лапи, здійнявши хмарку пилу. Лев зупинився, пригнувся: небезпека?

Не гаючи часу, Давид схопив інший камінь і знов розкрутив пращу. Камінь пронісся, немов стріла, і влучив леву у задню лапу. Лев від несподіванки підстрибнув на місці й дременув геть.

Вівці були врятовані! Хвала вівцям! І хвала Давиду! Він зумів їх захистити.

ГОЛІАФ

Минуло кілька років. І ось одного дня дещо сталося. Дещо жахливе.

При долині зішлися два війська. З одного боку стояв Давидів народ, ізраїльтяни, на чолі з царем Саулом. З іншого — філістимляни.

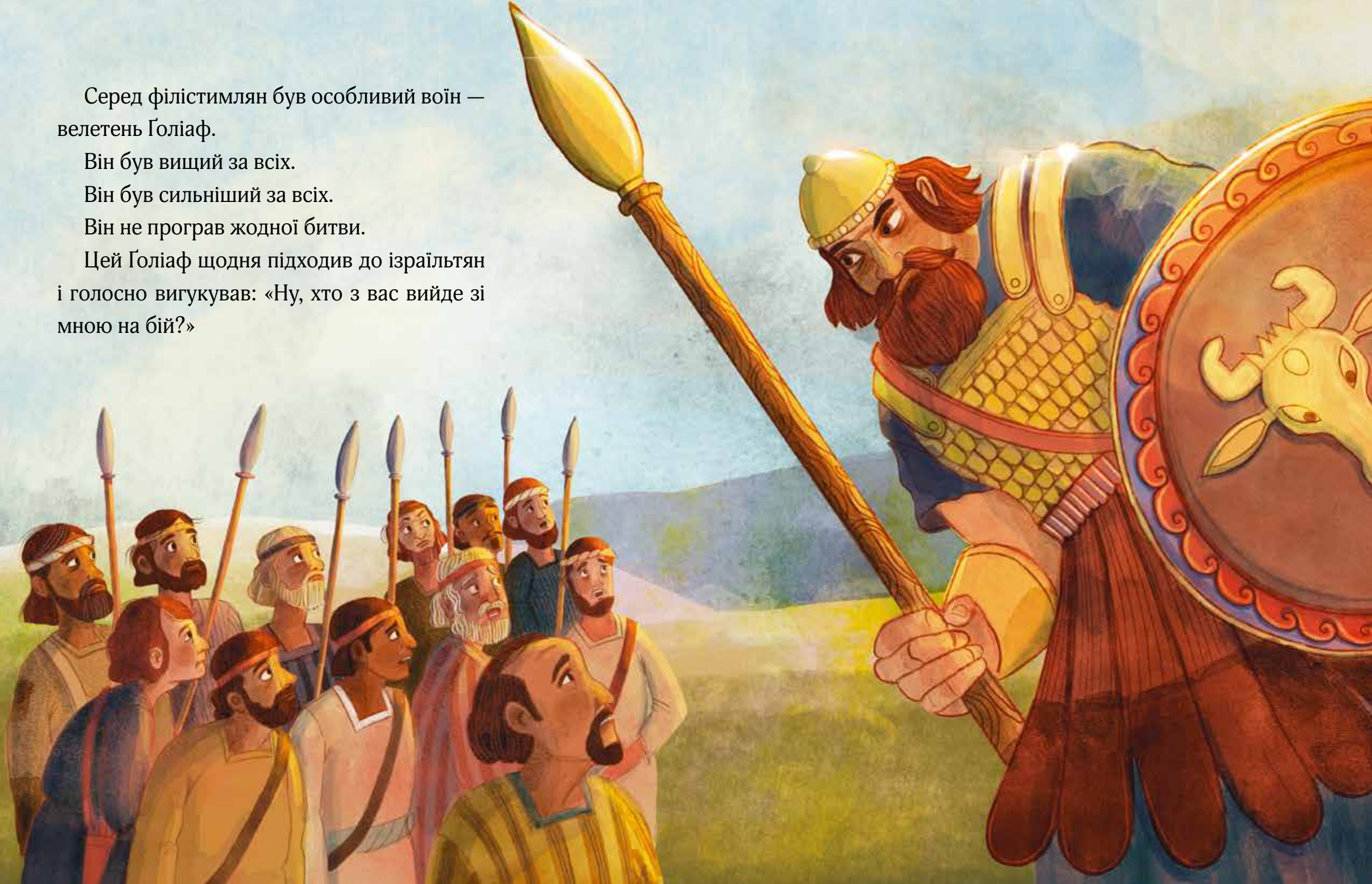
Серед філістимлян був особливий воїн —
велетень Голіаф.

Він був вищий за всіх.

Він був сильніший за всіх.

Він не програв жодної битви.

Цей Голіаф щодня підходив до ізраїльтян
і голосно вигукував: «Ну, хто з вас вийде зі
мною на бій?»

Старші брати Давида були в ізраїльському війську. Але вони не хотіли битися з Голіафом. І цар Саул не хотів битися з Голіафом. Ніхто з ізраїльських вояків не хотів битися з Голіафом.

Якось Давид прибіг у військовий табір — приніс братам поїсти. А вони почали його сварити:

— Що ти тут робиш? Хто буде доглядати за вівцями?

Давиду не хотілося розмовляти про овець. Вівці — це нудно. Давиду хотілося потеревенити про Голіафа. Велетні — це круто.

— Хтось же має вступити з ним у двобій, — сказав Давид. — Чому всі так бояться цього Голіафа?

— Бо він велетень, — відповіли брати. — Ніхто не може його перемогти.

Але Давид заперечив.

— Я можу!

ДАВИД І ГОЛІАФ

Ці Давидові слова випадково почув цар Саул.

— Ти не можеш битися з велетнем, — сказав цар. — Ти ж іще хлопчик. Голіаф б'ється довше, ніж ти живеш на цьому світі.

— Коли прийшов лев, я захистив своїх овець, — промовив Давид. — Тепер я захищатиму свій народ. Хоробрість Давида неабияк вразила царя Саула.

— Бачу, що ти маленький, однак сильний духом. Але в тебе немає обладунків та шолома, — сказав цар Саул. — Ось, тримай мої.

Давид вбрав обладунки й залізний шолом царя Саула.

Але коли спробував пройтися в них, відразу ж втратив рівновагу. Обладунки були заважкі. Шолом був завеликий.

— Дякую, царю Сауле, — сказав Давид, — але ні.

І він узяв свій ціпок, свою пращу і п'ять гладких каменів.

Побачивши Давида, Голіаф розреготався.

— Ха-ха-ха! Та ти ж лише маленьке хлопчисько. Я розплющу тебе, як коржик. Я розчавлю тебе, як виноградину.

Голіаф був набагато вищий за Давида. Він був набагато сильніший за Давида. Голіафа захищали лискучі металеві обладунки. Його спис був завширшки з маленьке дерево. Його меч був завдовжки з величезну гілку.

Давид був невеличкого зросту. Він був худенький. В нього не було броні. І списа теж не було. І меча.

Ой лишенько, Давиде.

Обидві армії зішлися на полі — подивитися, що воно буде.

Мідна броня Голіафа блищала на сонці. Тінь від його велетенської фігури грізно насунулася на Давида. А коли велетень проревів свій бойовий клич, його голос ще довго котився долиною.

Ще ніколи Давид не виглядав таким маленьким і беззахисним. Братам несила було на все це дивитися.

— Що ми скажемо мамі й татові? — спитав один із братів. І обидва брати важко зітхнули і затулили очі руками.

Ніхто не вірив, що Давид переможе.

Але Давид хотів захистити людей, яких він любив.

Він знав, що зможе. Після стількох років тренувань йому не було рівних у володінні пращею.

Голіаф пішов уперед, і кожен його крок відлунював, наче грім. Він підняв свій спис.

— Отямся, Давиде! — відчайдушно кричали брати.

— Ще є час передумати! Тікай!

Але Давид зірвався з місця й побіг на велетня.

Поки Голіаф викрикував образи й погрози, Давид дістав із торби камінь і вклав його у пращу. Він розкрутив пращу. Камінь полетів...

...і влучив Голіафу прямісінько в лоба.

Велетень із грукотом гепнувся на землю.

Усі витріщили очі. І роззявили роти. Усі стояли ошелешені. І ізраїльтяни, і філістимляни.

Двобій між хлопчиком і велетнем завершився.
Хлопчик переміг.

Слава Давиду! Слава народу Ізраїля!

ДРУГ

Коли Давид одним ударом переміг Голіафа, усі ізраїльтяни раділи й святкували цю перемогу. Давид був справжнім героєм!

Цар Саул напеліг, щоб Давид негайно переїхав у царський палац.

Давид жив у розкішній кімнаті. Він їв вишукану їжу. Але все це багатство його не тішило. Давид сумував за домом. Він сумував за родиною. Він навіть скучив за своїми вівцями.

Давид почувався самотньо. Він бачив, що люди довкола не такі, як він. Тож він вбрав свою стару звичну туніку, підперезався потертою мотузкою й почав грати на арфі, щоб згаяти час.

Але була в палаці людина, яка ставилася до Давида приязно. Це був Йонатан. Син царя Саула. Він був царевичем. І одного дня мав стати царем. А Давид був звичайнісіньким вівчарем.

Але Йонатан був добрий. Йонатан був веселий.

— Тобі потрібне нове вбрання, — сказав він Давидові. — Ти тепер живеш у палаці. Ти герой. Ти маєш вбиратися відповідно. Ось, візьми мою туніку, візьми мій пасок.

— Чому ти такий добрий до мене? — запитав Давид.

— Тому що ти хоробрий. Тому що ти відданий нашому народові. Тому що ти великий музикант, — відповів Йонатан. — Не твоя провина, що в тебе жахливий смак у виборі одягу.

Давид розсміявся.

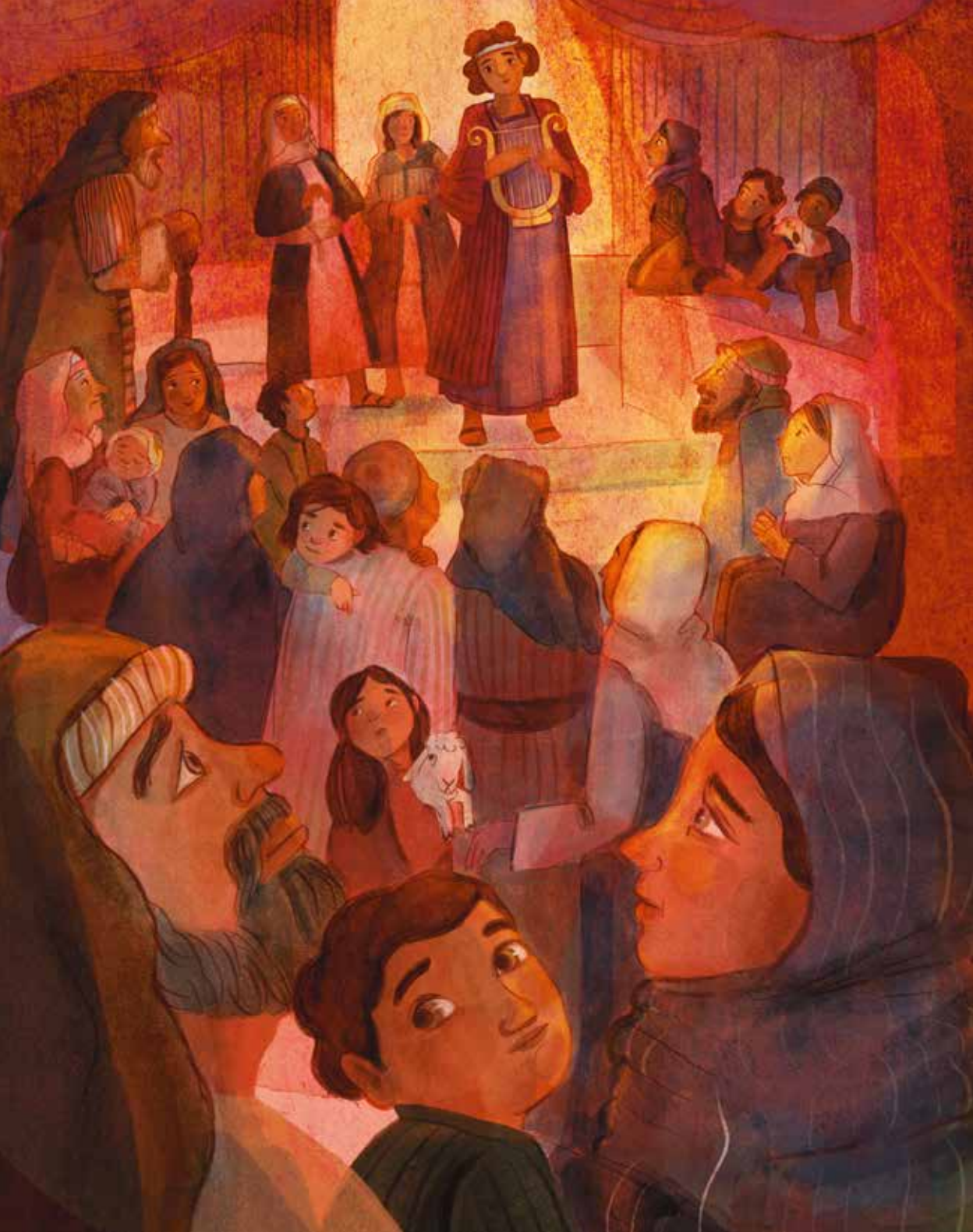
— А от скажи... — Йонатан на мить завагався. — Скажи, ти можеш мене навчити грати на арфі?

Давид усміхнувся.

— Звісно. Я можу.

Відтоді як Давид переїхав у царський палац, він вперше відчув себе не самотнім. Тепер у нього був друг.

ЦАР ДАВИД

Але навіть після перемоги над Голіафом війна не завершилася. Справи в ізраїльтян йшли погано. Цар Саул та всі його сини загинули. Загинув в бою і Йонатан. І коли Давид дізнався, що його цар і його найкращий друг убиті, серце його розлетілося на друзки.

Ізраїльтяни теж зажурилися. Але згодом вирішили піти до Давида.

— Ти маєш стати нашим новим царем, — сказали вони.

Давид злякався. І розгубився. Але він знав: Йонатан би його підтримав. Давид мав стати на чолі ізраїльтян. Він мав стати їхнім царем — царем Ізраїлю.

Давид помолився Богу, добре все обміркував і вирішив послухати свій народ.

Це не було легко. Це не було швидко. Важких боїв було ще багато. Але ізраїльтяни врешті-решт перемогли філістимлян у війні.

Колись Давид був самотнім пастухом і роками співав пісні лише своїм вівцям. Тепер цар Давид співав свої прекрасні пісні тисячам людей. Він складав поезії, у яких дякував і уславлював Бога, а ще оповідав про радість бути пастухом. Адже виявилося, що від овець можна чимало дізнатися про життя.

Багато років потому цар Давид оселився в місті на пагорбі й зробив його столицею Ізраїльського царства. Він назвав це місто Єрусалимом. А потім придумав план величезного храму, щоби вшанувати Бога.

Життя Давида було сповнене див і помилок, добрих і поганих рішень, тяжкої праці й надзвичайних досягнень.

Цар Давид дожив до глибокої старості. Коли він помер, новим царем став цар Соломон.

В житті царя Соломона теж було чимало пригод... але це вже зовсім інша історія.

ЩЕ ТРОХИ ПРО ДАВИДА

Археологи та вчені вважають, що цар Давид правив Ізраїлем приблизно з 1000 до 962 року до н.е. Однак точні дати його царювання досі не відомі. Уперше «Дім Давида» згадується в написах на стародавніх плитах, які були знайдені на півночі Ізраїлю і знані як Стела з Тель-Дан. Це перший археологічний доказ правління царя Давида як реальної історичної постаті. Він вважається засновником Юдейського царства і його столиці Єрусалима.

Цар Давид також вважається автором деяких з найсильніших псалмів — релігійних віршів або ж пісень, які й сьогодні читають люди в усьому світі. Найвідоміший з них — Псалом 23:

Господь то мій Пастир, тому в недостатку не буду...

Коли я піду хоча б навіть долиною смертної темряви, то не буду боятися злого, бо Ти при мені...

ЛЮБІ ЧИТАЧІ!

Вчитися нового — нелегко. Коли ми лише початківці, все дається важко, хай би що це було: гра на музичному інструменті, заняття спортом чи читання. На цьому етапі завжди здається, що в інших все виходить добре і лише ти такий нездара, що не варто й пробувати. Але існує один секрет, як стати справжнім майстром у будь-чому. Хочете його дізнатися?

Це — практика!

Ви певно, подумали, що я запропоную щось швидкіше, простіше й цікавіше. Розумію. Я теж хотіла б мати кращі новини. Але якщо замислитися, практика — це щось на кшталт магії. Адже повторюючи спроби зробити щось ще раз, і ще раз, і ще раз, ви раптом стаєте у цьому найкращими.

Давид роками вправлявся у грі на арфі й стрільбі з праці, перш ніж зміг змінити наш світ на краще.

Тож наберіться терпіння, наполегливості й продовжуйте практикуватися!

Таммар Стайн

Від «Піжамної бібліотеки»®

На початку цієї історії Давид — звичайний хлопчик. Але з назви книжки можна здогадатися, що він стане царем, ба більше — він стане одним з найвідоміших людей в єврейській історії. Реальний Давид, ймовірно за все, жив близько 1000 р. до н.е. і правив більше 40 років. Вважається, що саме він об'єднав племена Ізраїля та заснував Ізраїльське царство. Він також придумав проєкт Храму в Єрусалимі, який пізніше побудував його син — цар Соломон. Чи випадковість, що цей видатний чоловік починав своє життя звичайнісіньким вівчарем? Мабуть, ні. Як ми знаємо з Тори, чимало діячів єврейської історії свого часу були пастухами: Авраам, Яків, Рахіль, Мойсей. Адже в юдаїзмі шанується певний тип лідерства — люди, які піклуються про інших. І Давид, без сумніву, був саме таким лідером.

Пастухування — добра школа лідерства, але бути пастухом нудно. Однак є в цьому і певний плюс: швидко знудившись, діти (та й дорослі теж) починають вигадувати розваги. Уявіть: а якби Давид був надто зайнятий, щоби бавитися з пращею? Давиду не дуже таланить у нових починаннях, але, як оповідає нам ця історія, він має безліч часу для тренування майстерності. Як же нам усім пощастило!

Увесь вільний час Давид вдосконалює свої навички — і це не лише стрільба з праці. Він вчиться грати на арфі, складає псалми, в яких славить Бога, і пише вірші. А ще він стає хоробрим бійцем, і перша його перемога — перемога над левом. Вишкіл усіх цих вмій врешті-решт робить з Давида справжнього лідера. Кожен з нас — багатогранна особистість. І найкращих результатів у житті ми досягаємо, коли розвиваємо кожну із граней.

*Моїм дорогим подругам Мішель та Ріві,
які позичили мені свої туніки й навчили грати на арфі. — Т. С.*

Усім маленьким хоробрим людям. — Д. М.

Таммар Стайн. Велетень, праща і майбутній цар /
Пер. з англ. її Ківи. — К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2024. — 48 с., з іл.

Переклала з англійської Ія Ківа
Редакторка Євгенія Канищева
Макет української книжки Світлани Невдащенко

All rights reserved. No part of this edition may be reproduced, stored in a retrieval system,
or transmitted in any form or by any means — electronic, mechanical, photocopying,
recording, or otherwise — without the prior written permission of the publisher.
All copyrights, logos, and trademarks are the property of their respective owners.

Text copyright © 2023 by Tammar Stein
Illustrations copyright © 2023 by Dodo Maeder
Edition copyright © 2023 Apples & Honey Press
Behrman House Publishers
© ДУХ І ЛІТЕРА, 2024

Всі права захищені. Жодна частина цього видання не може бути відтворена,
збережена в пошуковій системі або передана в будь-якій формі чи будь-яким
способом — електронним, механічним, фотокопіюванням, записом чи іншим
способом — без попереднього письмового дозволу видавця.
Усі авторські права, логотипи та торгові марки є власністю відповідних власників.

Авторські права на текст © 2023 Таммар Стайн
Авторські права на ілюстрації © 2023 Додо Мейдер

Наклад 2000 прим.
Printed in Latvia

Видання © 2023 Apples & Honey Press
Behrman House Publishers
© ДУХ І ЛІТЕРА, 2024